

Et specialtilfælde af Noternes Sætning 2.2.

I denne note vil vi benytte samme notation som i noterne. Vi lader $B \subseteq \mathbb{R}^{n+1}$ være en åben mængde, $\mathbf{f}: B \rightarrow \mathbb{R}^n$ og $(t_0, \mathbf{x}_0) \in B$. Vi betragter differentialligningen

$$\mathbf{x}'(t) = \mathbf{f}(t, \mathbf{x}(t)) \quad (1)$$

i et interval omkring t_0 med sidebetingelsen

$$\mathbf{x}(t_0) = \mathbf{x}_0 \quad (2)$$

Vi vil her behandle det tilfælde, hvor $B = \mathbb{R}^{n+1}$ og \mathbf{f} tilfredsstiller en lidt anden betingelse end den, som er angivet i Sætning 2.2. Det er teknisk lidt lettere og mere overskueligt.

Sætning 1 *Lad $f: \mathbb{R}^{n+1} \rightarrow \mathbb{R}^n$ være kontinuert og antag, at der findes en konstant $K > 0$, således at*

$$\|\mathbf{f}(t, \mathbf{z}_1) - \mathbf{f}(t, \mathbf{z}_2)\|_1 \leq K \|\mathbf{z}_1 - \mathbf{z}_2\|_1 \quad (3)$$

for alle $t \in \mathbb{R}$ og alle $\mathbf{z}_1, \mathbf{z}_2 \in \mathbb{R}^n$.

Da har (1) en entydigt bestemt løsning \mathbf{x} i et interval om t_0 med $\mathbf{x}(t_0) = \mathbf{x}_0$.

Bevis: Lad r være valgt, så $0 < r < \frac{1}{K}$ og betragt rummet $C([t_0 - r, t_0 + r], \mathbb{R}^n)$, som udstyret med normen defineret i noterne side 6, er et Banachrum (og dermed et fuldstændigt metrisk rum).

For ethvert $\mathbf{x} \in C([t_0 - r, t_0 + r], \mathbb{R}^n)$ sætter vi

$$(\mathcal{A}\mathbf{x})(t) = \mathbf{x}_0 + \int_{t_0}^t \mathbf{f}(t, \mathbf{x}(t)) dt \quad (4)$$

Det er klart, at for alle $\mathbf{x} \in C([t_0 - r, t_0 + r], \mathbb{R}^n)$ er $\mathcal{A}\mathbf{x}$ en differentiabel funktion og dermed specielt $\mathcal{A}\mathbf{x} \in C([t_0 - r, t_0 + r], \mathbb{R}^n)$. Noternes Sublemma 2 giver desuden, at \mathbf{x} er en løsning til (1) med sidebetingelsen (2), hvis og kun hvis $\mathcal{A}\mathbf{x} = \mathbf{x}$.

Lad os vise, at \mathcal{A} er en kontraktion på $C([t_0 - r, t_0 + r], \mathbb{R}^n)$.

Dertil lader vi $\mathbf{x}_1, \mathbf{x}_2 \in C([t_0 - r, t_0 + r], \mathbb{R}^n)$ og $t \in [t_0, t_0 + r]$ være vilkårlige og får:

$$\begin{aligned}
\|(\mathcal{A}\mathbf{x}_1)(t) - (\mathcal{A}\mathbf{x}_2)(t)\|_1 &= \left\| \int_{t_0}^t [\mathbf{f}(s, \mathbf{x}_1(s)) - \mathbf{f}(s, \mathbf{x}_2(s))] ds \right\|_1 = \\
&= \sum_{j=1}^n \left| \int_{t_0}^t [f_j(s, \mathbf{x}_1(s)) - f_j(s, \mathbf{x}_2(s))] ds \right| \leq \\
&= \sum_{j=1}^n \int_{t_0}^t |f_j(s, \mathbf{x}_1(s)) - f_j(s, \mathbf{x}_2(s))| ds = \\
&= \int_{t_0}^t \|\mathbf{f}(s, \mathbf{x}_1(s)) - \mathbf{f}(s, \mathbf{x}_2(s))\|_1 ds \leq \tag{5} \\
&= K \int_{t_0}^t \|\mathbf{x}_1(s) - \mathbf{x}_2(s)\|_1 ds \leq (t - t_0)K \|\mathbf{x}_1 - \mathbf{x}_2\|_\infty \leq \\
&= Kr \|\mathbf{x}_1 - \mathbf{x}_2\|_\infty,
\end{aligned}$$

hvor f_j ligesom i noterne betegner koordinatfunktionerne for \mathbf{f} . Vi får klart en tilsvarende ulighed for $t \in [t_0 - r, t_0]$. (5) viser nu, at

$$\|\mathcal{A}\mathbf{x}_1 - \mathcal{A}\mathbf{x}_2\|_\infty \leq Kr \|\mathbf{x}_1 - \mathbf{x}_2\|_\infty \tag{6}$$

Da $Kr < 1$ viser (6), at \mathcal{A} er en kontraktion med kontraktionsfaktor Kr . Banachs fixpunktssætning giver nu, at \mathcal{A} har et entydigt bestemt fixpunkt $\mathbf{x} \in C([t_0 - r, t_0 + r], \mathbb{R}^n)$. Vi har dermed fundet en løsning til (1). Entydigheden kan indses således:

Antag, at (1) har en løsning \mathbf{y} på et interval $[t_0 - r_1, t_0 + r_1]$ med $\mathbf{y}(t_0) = \mathbf{x}_0$. Hvis $r_2 = \min(r, r_1)$, så er $\mathbf{x}, \mathbf{y} \in C([t_0 - r_2, t_0 + r_2], \mathbb{R}^n)$, men da $\mathcal{A}\mathbf{x} = \mathbf{x}$ og $\mathcal{A}\mathbf{y} = \mathbf{y}$ på $[t_0 - r_2, t_0 + r_2]$ og \mathcal{A} er en kontraktion på $C([t_0 - r_2, t_0 + r_2], \mathbb{R}^n)$, giver entydigheden af fixpunkter, at

$$\mathbf{x}(t) = \mathbf{y}(t) \quad \text{for alle } t \text{ med } |t - t_0| \leq r_2$$

□